

Briuselis, 2023 m. gruodžio 1 d.
(OR. en)

16142/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0228(COD)

AGRI 761
AGRILEG 319
SEMENCES 111
PHYTOSAN 121
FORETS 195
CODEC 2320
IA 341

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinis sekretoriatas
kam: Nuolatinių atstovų komitetui (COREPER I) / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 11503/23

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/2031 ir 2017/625 ir panaikinama Tarybos direktyva 1999/105/EB (Miško dauginamosios medžiagos reglamentas)
– Pažangos ataskaita

I. IVADAS

1. 2023 m. liepos 5 d. Komisija priėmė du glaudžiai susijusius pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais peržiūrimos ir atnaujinamos taisyklės dėl augalų dauginamosios medžiagos (ADM) ir miško dauginamosios medžiagos (MDM) gamybos ir prekybos Europos Sąjungoje. Jie buvo pateikti Tarybai 2023 m. liepos 6 d. kaip Komisijos maisto ir biologinės įvairovės dokumentų rinkinio, t. y. pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų rinkinio, be kita ko, apimančio nuostatas dėl geros dirvožemio būklės, naujų genomikos metodų ir dalinę Atliekų pagrindų direktyvos peržiūrą, dalis.

2. Siūlomu reglamentu dėl miško dauginamosios medžiagos (MDM)¹ pakeičiama Tarybos direktyva 1999/105/EB. Juo atsižvelgiama į naujausius pokyčius miškininkystės srityje, įskaitant Naująją 2030 m. ES miškų strategiją ir naujus EBPO standartus dėl miško sėklų ir augalų schemas. Juo siekiama šių tikslų:

- aiškiau išdėstyti ir modernizuoti dabartines taisykles,
- sudaryti vienodas sąlygas veiklos vykdytojams,
- remti ES pramonės inovacijas ir konkurencingumą,
- padėti spręsti tvarumo, biologinės įvairovės ir su klimatu susijusias problemas,
- prisitaikyti prie naujų mokslo ir technikos pokyčių,
- užtikrinti miško genetinių išteklių išsaugojimą ir tausų naudojimą ir
- gerinti nuoseklumą su teisės aktais dėl oficialios kontrolės ir augalų sveikatos.

Naujasis reglamentas taikomas sėkloms, augalų dalims ir augalams, naudojamiems miškui įveisti, miškui atkurti ir kitaip sodinti medžius.

3. Europos Parlamente už šį dokumentą yra atsakingas Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas, o pranešėju paskirtas Herbertas Dorfmannas (PPE, Italija). Jo pranešimo projektas buvo paskelbtas 2023 m. lapkričio 10 d. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas pateiks savo nuomonę.

¹ Dok. 11503/23 + ADD 1.

II. DARBO TARYBOS PARENGIAMUOSIUOSE ORGANUOSE PADĖTIS

1. Pasiūlymą ir jo poveikio vertinimą² Komisija pristatė 2023 m. liepos 6 d. įvykusioje neformalioje Žemės ūkio genetinių išteklių ir inovacijų darbo grupės (toliau – darbo grupė) narių vaizdo konferencijoje. Vėliau, 2023 m. liepos 25 d., pasiūlymas buvo pristatytas AGRIFISH tarybos posėdyje.
2. Pasiūlymo straipsnių nagrinėjimas ir išsamios diskusijos buvo tęsiamos 2023 m. rugsėjo–gruodžio mėn. Ispanijos pirmininkavimo laikotarpiu iš viso keturi darbo grupės posėdžiai buvo skirti pasiūlymo 1–17, 30 ir 31 straipsnių ir II–VII priedų nagrinėjimui ir aptarimui.

3. PAGRINDINIAI KLAUSIMAI IR PADARYTA PAŽANGA

Delegacijos žodžiu ir raštu pateikė daug techninių pastabų. Delegacijos žodžiu ir raštu pateikė daug techninių pastabų dėl viso pasiūlymo teksto. Kaip nurodyta pirmiau, pirmininkaujanti Ispanija dirbo prie peržiūrėto 1–17, 30 ir 31 straipsnių ir II–VII priedų teksto ir siekdama išplėtoti ir aiškiau išdėstyti šių straipsnių turinį stengėsi atsižvelgti į daugumą iš šių pastabų.

a) Bendros pastabos

Delegacijos pateikė bendrų pastabų dėl viso pasiūlymo. Jos iš esmės pritaria pagrindiniams pasiūlymo tikslams, kaip minėta pirmiau, ir palankiai vertina tai, kad MDM yra reglamentuojama atskiru teisės aktu.

Jos taip pat vertina tai, kad buvo išlaikytos šešios pagrindinės medžiagos rūšys (sėklų šaltinis, medynas, sėklinė plantacija, šeimos (-ų) tėvai, klonas arba klonų rinkiniai) ir keturios MDM kategorijos (šaltinio tapatybė nustatyta, atrinkta, atitinkanti kokybės reikalavimus, išbandyta).

² Dok. 11694/23.

Daug delegacijų atkreipė dėmesį į tai, jog svarbu, kad valstybės narės turėtų tam tikrą veiksmų laisvę priimti nacionalinius sprendimus, visų pirma susijusius su rūšių, kurios turi būti įtrauktos į reglamento taikymo sritį, sąrašu, rinkai pateikiamos MDM kokybe ir kontrolės operacijų organizavimu.

Be to, bendrose pastabose identifikuotos kelios sritys, kuriose siūlomas nuostatas reikia toliau analizuoti; jos išdėstytos toliau.

– **Teisinė priemonė / Komisijos įgaliojimai**

Kai kurios delegacijos laikosi nuomonės, kad teisinės priemonės pakeitimas iš direktyvos į reglamentą neatrodo pakankamai pagrįstas. Tos delegacijos norėtų išlaikyti dabartinę sistemą, kuria nustatomi visoje Europoje taikomi vienodi minimalieji standartai ir valstybėms narėms suteikiama pakankamai lankstumo atsižvelgti į skirtingas vietos sąlygas.

Kai kurios delegacijos laikosi nuomonės, kad dėl didelio deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų skaičiaus sunku visapusiškai įvertinti naująjį teisės aktą ir jais gali būti prieštaraujama subsidiarumo principui. Reikės ieškoti pusiausvyros tarp poreikio užtikrinti didesnę suderinimą ir poreikio atsižvelgti į nacionalinius reikalavimus.

– **Taikymas**

Siūlomas reglamentas būtų pradėtas taikyti praėjus trejiems metams nuo jo įsigaliojimo. Tačiau šis terminas kai kurioms delegacijoms atrodo per trumpas, atsižvelgiant į tai, kad reglamente numatoma daug įgyvendinimo aktų ir valstybės narės turės priimti daug nacionalinių taisyklių. Jos taip pat mano, kad reglamento turinį galima įvertinti tik preliminariai.

– **Administracinė našta**

Kai kurios delegacijos laikosi nuomonės, kad pasiūlyme numatomi pernelyg sudėtingi procedūriniai aspektai, pernelyg dideli papildomos informacijos reikalavimai, taip pat pernelyg daug leidimų, kuriuos turi išduoti kompetentingos institucijos. Jam įgyvendinti prireiktų didelių papildomų finansinių ir personalo išteklių.

b) Pastabos dėl nagrinėtų straipsnių

Delegacijos pirmiausia pateikė toliau nurodytas pastabas.

– **Suderinimas**

Reiktų išsamiau pagrįsti privalumus ir trūkumus, susijusius su MDM teisės akto įtraukimu į Reglamentą (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir Reglamentą (ES) 2016/2031 dėl augalų sveikatos taikymo sritį, nes kai kurios delegacijos baiminasi, kad dėl to gali atsirasti nepageidaujamų pasekmių, kadangi bus sukurta nauja administracinė našta, visų pirma mažosioms įmonėms.

Dauguma delegacijų palankiai vertina teisės akto dėl miško dauginamosios medžiagos suderinimą su EBPO miško sėklų ir augalų schema.

– **Nacionaliniai nenumatytų atvejų planai**

Pasiūlyme reikalaujama, kad valstybės narės parengtų nenumatytų atvejų planus, kuriais būtų užtikrinama, kad į atkuriamo miško plotus, nukentėjusius nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, miškų gaisrų, kenkėjų protrūkių ir kitų nelaimių, būtų tiekiami pakankamai MDM. Dauguma delegacijų mano, kad tie planai turėtų būti savanoriški, ir prašo finansinės paramos, kad būtų galima juos parengti ir įgyvendinti.

– **Terminų apibrėžtys**

Delegacijos pabrėžia, kad daugelis terminų apibrėžčių yra pernelyg neaiškios ir jas reikia reformuluoti. Jos mano, kad kitas terminų apibrėžtis, pavyzdžiui, termino „profesionalus veiklos vykdytojas“ apibrėžtį, reikia suderinti su Augalų sveikatos reglamente pateikiama to paties termino apibrėžtimi. Kitos terminų apibrėžtys turėtų būti suderintos su EBPO terminų apibrėžtimis. Terminų apibrėžtys bus peržiūrėtos antrą kartą, atsižvelgiant į išsamų straipsnių, su kuriais jos yra susijusios, nagrinėjimą.

– **Miško genetiniai ištekliai (MGI)**

Kelios delegacijos baiminasi, kad naujais straipsniais, reglamentuojančiais MGI gamybą iš pranešimo vienetų, gali būti sukurta atvira sėklinių bazių registravimo sistema. Jei taip atsitiktų, profesionalūs veiklos vykdytojai vienašališkai ir be mokslinio pagrįstumo nustatinėtų kokybę.

– **Įgaliotieji profesionalūs veiklos vykdytojai ir oficialios etiketės**

Delegacijos norėtų aiškiau išdėstyti šias nuostatas, visų pirma nuostatas dėl audito, kad būtų užtikrinta, jog tam, kad gautų leidimą išduoti oficialias etiketes, profesionalūs veiklos vykdytojai įvykdytų reikalavimus. Delegacijos taip pat pageidautų, kad profesionalūs veiklos vykdytojai ir toliau išduotų tiekėjo dokumentą, kuris šiuo metu gali pakeisti tiekėjo etiketę ir kuris yra labai informatyvus.

– **Su miškininkyste nesusiję tikslai**

Kai kurios delegacijos pageidautų išlaikyti dabartines nuostatas, pagal kurias valstybėms narėms leidžiama gaminti miško dauginamąją medžiagą ne miškininkystės tikslais, su sąlyga, kad ji būtų tinkamai paženklinta ir prižiūrima.

– **Klonų rinkiniai**

Dėl IV priede nustatytų kriterijų, taikomų klonų rinkiniams, būtų sunku prekiauti klonų rinkiniais biologinės įvairovės tikslais. Kai kurios delegacijos pageidauja, kad būtų numatyta galimybė tą medžiagą gaminti vegetatyvinio dauginimo būdu iš dauginamosios medžiagos, kurios šaltinio tapatybė nustatyta.

– **Natūralūs hibridai**

Kai kurios delegacijos pritaria tam, kad natūralūs hibridai arba reglamentuojamos rūšys būtų reglamentuojami kaip dirbtiniai hibridai.

– **MDM derliaus surinkimas ir MDM rinkimas**

Kai kurios delegacijos ragina įtraukti minimaliuosius MDM derliaus surinkimo ir MDM rinkimo standartus.

– **Neaiški informacija apie dabartines ir numatomas būsimas klimato ir ekologines sąlygas**

Kelios delegacijos pabrėžė, kad labai svarbu turėti informaciją, kuri padėtų geriau pritaikyti MDM prie vietos sąlygų ir gerinti jos rodiklius, tačiau šiuo metu gali būti teikiamos tik rekomendacijos ir jas turėtų teikti kompetentingos institucijos.

4. Pirmininkaujanti valstybė narė planuoja tęsti šias diskusijas artimiausiomis savaitėmis ir dirbs prie pirmininkaujančios valstybės narės teksto. 2023 m. gruodžio 19–20 d. pirmininkaujanti valstybė narė surengs dar vieną neformalią darbo grupės narių vaizdo konferenciją, kurioje ji pateiks naujos redakcijos pasiūlymus³ dėl jau išnagrinėtų straipsnių, kad išplėtotų ir paaiškintų jų turinį.

³ Dok. 16296/23 (bus paskelbta netrukus).

5. Remdamasi Ispanijos pirmininkavimo metu padaryta pažanga, pirmininkausianti Belgija planuoja tęsti su šiuo svarbiu dokumentu susijusį darbą techniniu lygmeniu.
 6. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Tarybos prašoma susipažinti su pažanga, padaryta nagrinėjant pasiūlymą, ir pasikeisti nuomonėmis.
-